

O d v o l a c í s o u d zamítl návrh vedlejší intervenientky, by řízení bylo přerušeno dle vládního nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n., ježto vedlejší intervenientka je stranou jen tehdy, jedná-li se o nedílné soupeřství (§§ 14, 20 c. ř. s.). Takového nedílného soupeřství tu však není, nýbrž je zde pouhá solidarita dlužníků. Není-li však vedlejší intervenientka stranou, není tu podmínka k přerušení sporu dle nařízení vlády republiky Československé ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Vládní nařízení čís. sb. 173/1921 přikazuje přerušení sporů, jimiž vymáhají se peněžité závazky na rakousko-uherské koruny též mezi osobami v odst. c) § 1 uvedenými, z čehož je patrné, že nařízení to má na mysli toliko soupeře bez ohledu na spoluvěřitele, již nežalují, anebo spoludlužníky, kteří nejsou žalováni. Co do vedlejšího intervenienta bylo by odůvodněno přerušení sporu jen tehdy, kdyby intervenient měl postavení společníka v rozepři dle §§ 20 a 14 c. ř. s. Poměr takový není patrný ani z rekursu ani ze spisu.

Čís. 1347.

Pokud stát (vojenská správa) může na řádném soudě vymáhati vrácení peněz, jež bývalou rak. uherskou vojenskou správou neprávem byly vyplaceny tehdejšímu příslušníku rak. uher. branné moci.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1921, R I 1489/21.)

Československý erár domáhal se na žalovaném vrácení tabákového relva, jež mu bylo v červnu 1918, prý omylem, vyplaceno. Žalovaný byl tehdy podplukovníkem v rak. uh. armádě. Procesní soud první stolice žalobu zamítl z důvodů věcných. O d v o l a c í s o u d zrušil sám od sebe napadený rozsudek i předchozí řízení jako zmatečné pro nepřípustnost pořadu práva a žalobu odmítl. N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu, by, nehledě k domnělému duvodu zmatečnosti, vyřídil odvolání.

D ů v o d y:

Dle výsledků dosavadního řízení není tu předpokladů zákona ze dne 6. června 1887, čís. 72 ř. zák., jehož odvolací soud se dovolává pro svůj názor, že v této věci pořad práva toho času jest vyloučen; — neboť jednak není se dle obsahu žaloby domáháno náhrady škody, způsobené porušením povinnosti služební, jak dotýčný zákon všeobecně předpokládá (§ 1), jednak není ani tvrzeno, že byl vojenskými úřady vydán nálezný náhradník, kterému bylo by lze odporovati žalobou teprve po vyčerpání administrativního pořadu instančního (§ 2), nebo před tím odporem s účinkem, naznačeným v § 3. Dle přednesu žalující strany, který, dokud nebyl vyvrácen, jediné jest rozhodující, jde o nárok na vrácení částek, které byly bývalou rak. uh. vojenskou správou neprávem vyplaceny žalovanému, jenž dnes není v činné službě vojenské. Rozho-

dovati o takových nárocích přísluší dle § 1 j. n. řádným soudům, pokud není sporno, že příjemce neměl nároku na dávku, nebo správními úřady bylo rozhodnuto, jakou měrou měl nárok na dávku, poněvadž poměr práva veřejného netřeba tu vůbec bráti na přetřes (srv. Pražák: Spory o příslušnost I. str. 171). V těch směrech nebylo ovšem dosud nic zjištěno. Názor soudu odvolacího, že pořad práva jest — alespoň toho času — vyloučen a proto rozsudek prvního soudu a předchozí řízení jsou zmatečny dle § 477 čís. 6 c. ř. s., — nemá tudíž ve výsledcích d o s a v a d n í h o řízení opory, i bylo proto vyhověno rekursu žalující strany, usnesení odvolacího soudu zrušeno a jenž nařízeno, by, nehledě k uvedenému důvodu zmatečnosti, vyřídil odvolání žalobce.

Čís. 1348.

Zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 sb. z. a n. o obnově drobných zemědělských pachtů.

Pokud ustanovení § 2 písm. a) zák. vztahuje se též na propachtovateleova nástupce v držbě pozemku.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1921, R I 1496/21.)

Od propachtovatele, jenž měl vlastních pozemků více než 15 ha, koupila pozemek, o nějž tu jde, obchodnice, jež neměla vlastních 15 ha zemědělské půdy. Nárok pachtýřův na obnovu pachtu byl zamítnut s o u d y všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto:

d ů v o d ů :

Jde o výklad předpisu § 2 a) zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 sb. z. a n., dle něhož se pacht neobnovuje, když propachtovatel nemá sám více než 15 ha zemědělských pozemků. Otázkou je, vztahuje-li se toto ustanovení i na propachtovateleova nástupce v držbě pozemku, zejména tedy na kupitele. Nelze zajisté připustiti, aby zákon byl na újmu pachtýřovu obcházen, aby tedy tento o své právo připraven byl tím, že by vlastník pozemků prodal, věda o pachtýřově nároku, a nabyvatel, rovněž tento nárok znaje, této akce na úkor pachtýřův vypočtené se účastnil. S druhé strany nelze však zase připustiti, aby nabyvatel, který jednal v důvěře v stávající stav a platné právo, byl v této důvěře své zklamán. V tomto případě koupila nynější vlastnice pozemek sporný, jak pachtýř sám udává, v dražbě v květnu 1921, tedy dávno před zákonem ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 sb. z. a n., jenž nabyl působnosti dne 6. září 1921 a na němž se nárok pachtýřův zakládá. Jednala tedy nabyvatelka v důvěře v platný zákon a platné právo zcizovatele. Jestliže tedy podmínka zákona, aby neměla více než 15 ha vlastní zemědělské půdy, jest u ní bezesporně dána, není povinna dle hořejšího ustanovení k obnově pachtu. Jinak by bylo, kdyby pozemku byla nabyla teprv po vyhlášení zákona a dokonce snad vědouc o pachtýřově nároku. V době jejího nabytí však nárok tento ještě neexistoval, byv založen teprve pozdějším zákonem. Při tom nevádí, že nabyvatelka převzala snad při koupi všechny závazky svého předchůdce, jako to stěžovatel tvrdí, ačkoli to zjištěno ne bylo. Neboť i převzala li je, mohlo se to vztahovati pouze na závazky už